

KANSALLINEN KOKOOMUS R.P:N SÄÄNNÖT

I LUKU NIMI JA TARKOITUS

1§ NIMI, KOTIPAikka, TOIMINTA-ALUE JA KIELET

Yhdistyksen nimi on Kansallinen Kokoomus r.p., ruotsiksi Samlingspartiet r.p. Yhdistyksen kotipaikka on Helsingin kaupunki ja toiminta-alue koko maa. Yhdistyksen kielet ovat suomi ja ruotsi, ilmoitus- ja pöytäkirjakielenä suomi.

Yhdistystä sanotaan näissä säännöissä puolueeksi.

2§ TARKOITUS

Puolueen tarkoituksena on toimia seuraaville pääperiaatteille rakentuvien, puolueen ohjelmissa täsmennettyjen pyrkimysten toteuttamiseksi:

- Suomen itsenäisyyden turvaaminen ja kansojen välisen ymmärryksen lisääminen kansainvälistä oikeudenmukaisuutta sekä väkivallatonta vuorovaikutusta edistämällä,
- isänmaahan kohdistuvan kiintymyksen ylläpitäminen ja vahvistaminen,
- yksilökeskisyyteen perustuvan, ihmisen aineellisesti ja sosiaalisesti turvattuun elämään tähtäävän sekä jokaisen ihmisen henkisen kasvun ja persoonallisuuden laajentamisen oikeutta kunnioittavan yhteiskunnallisen vakaumuksen edistäminen, - yksilöllisen mielipiteen ilmaisun vapautteen, kansalaisten tasavertaiseen osallistumisoikeuteen, kansalaisten perusturvallisuuden takaamiseen ja yhteiskunnalliseen moniarvoisuuteen ja suvaitsevaisuuteen perustuvan kansanvaltaisen yhteiskuntajärjestelmän kehittäminen,
- edellytysten luominen sellaiselle markkinatalouteen perustuvalla taloudellisella toiminnalla, joka edistää sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia sekä ekologisesti kestävää kehitystä maailmassa.

3§ TOIMINNAN LAATU

Pyrkimystensä toteuttamiseksi puolue

- 1) osallistuu valtiollisiin ja kunnallisiin vaaleihin,
- 2) harjoittaa jäsenistönsä keskuudessa ja sen ulkopuolella puolueen tarkoituksellista edistävää tiedotustyötä ja julkaisutoimintaa sekä järjestää kursseja, neuvottelutilaisuuksia ja juhlia,

Toimintansa tukemiseksi puolue

- 1) kantaa jäseniltään jäsenmaksuja, ottaa vastaan testamentteja ja lahjoituksia sekä
- 2) harjoittaa seuraavaa taloudellista toimintaa:
  - omistaa, hallitsee ja vuokraa kiinteistöjä sekä osakkeita,
  - järjestää keräyksiä ja arpajaisia,
  - harjoittaa kustannus- ja sijoitustoimintaa,
  - harjoittaa tavaroiden ja palvelusten myynti- ja vuokraustoimintaa,
  - harjoittaa ravitsemus- ja majoitusliiketoimintaa.

II LUKU JÄSENET JA PÄÄTÖSVALTA 4§ JÄSENET

Varsinaiset jäsenet

Puolueen varsinaisia jäseniä ovat:

- 1) rekisteröidyt paikallis- ja teemayhdistykset
- 2) puolueen rekisteröidyt piirijärjestöt (piirijärjestö),
- 3) puolueen valtakunnalliset rekisteröidyt liitot (liitto),
- 4) puolueen valtakunnallisen liiton rekisteröidyt piirijärjestöt (liiton piirijärjestö) sekä
- 5) rekisteröidyt kunnallis- ja aluejärjestöt.

Liittoja ovat ainakin Kokoomuksen Naisten Liitto ry, Kokoomuksen Nuorten Liitto ry sekä Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry.

Piirijärjestöllä voi olla jäseninään liittojen piirijärjestöjen lisäksi paikallis- ja teemayhdistyksiä, kunnallis- ja aluejärjestöjä sekä

luonnollisia henkilöitä (henkilöjäsen).

Liitolla voi olla jäseninään liiton piirijärjestöjen lisäksi aluejärjestöjä, paikallis- ja teemayhdistyksiä sekä luonnollisia henkilöitä.

Liiton piirijärjestöllä voi olla jäseninään aluejärjestöjä, paikallis- ja teemayhdistyksiä sekä luonnollisia henkilöitä.

Kunnallis- ja aluejärjestöllä voi olla jäseninään paikallis- ja teemayhdistyksiä sekä luonnollisia henkilöitä.

Puolueen varsinaisella jäsenellä ei tarvitse olla kaikkia edellä mainittuja jäsentyyppisiä.

Puolueen jäseneksi pyrkivän yhdistyksen on lähetettävä kirjallinen hakemus puoluehallitukselle. Hakemukseen on liitettävä asianomaisen piirijärjestön piirihallituksen lausunto sekä kunkin puolueen valtakunnallisen liiton jäsenyhdistysten osalta asianomaisen liiton liittohallituksen lausunto. Puoluehallitus hyväksyy asianomaiset säännöt ja lähettää ne rekisteröitäväksi.

Kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsenet

Kunniapuheenjohtajaksi puoluekokous voi kutsua puolueen toiminnassa erityisesti ansioituneen puolueen jäsenyhdistyksen jäsenen. Puolueella voi olla vain yksi kunniapuheenjohtaja kerrallaan.

Kunniajäseneksi puoluekokous tai -valtuusto voi kutsua puolueen toiminnassa ansioituneen puolueen jäsenyhdistyksen jäsenen.

Kannattajajäsenet

Kannattajajäseneksi puoluehallitus voi hyväksyä rekisteröidyn yhdistyksen tai luonnollisen henkilön.

Jäsenyhdistysten jäsenet

Puolueen varsinaisen jäsenen henkilöjäsen tai -jäseneksi pyrkivä ei saa kuulua muuhun puolueeseen.

Puolueen varsinaisen jäsenen henkilöjäsen saa kuulua varsinaisena jäsenenä ainoastaan yhteen puolueen varsinaiseen jäsenen.

5§

JÄSENEEN EROAMINEN JA EROTTAMINEN

Jos varsinainen jäsen, kunniajäsen, kunniapuheenjohtaja tai kannattajajäsen päättää erota puolueesta, on siitä tehtävä kirjallinen ilmoitus puoluehallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka ilmoitettava eroamisestaan puoluevaltuuston tai puoluekokouksen pöytäkirjaan merkittäväksi.

Eroavan jäsenen on suoritettava kaikki ne taloudelliset velvoitukset, jotka sille sinä kalenterivuotena kuuluvat, jona eroaminen tapahtuu.

Jos puolueen varsinainen jäsen tai kannattajajäsen ei suorita jäsenmaksuaan kolmena perättäisenä vuotena, voi puoluehallitus katsoa jäsenen eronneeksi.

Puoluehallituksella on oikeus erottaa puolueen varsinainen jäsen, kannattajajäsen, kunniajäsen ja kunniapuheenjohtaja, mikäli jäsen jättää täyttämättä ne velvoitteet, joihin se on puolueeseen liittyessään sitoutunut, tai jos jäsen toimii puoluetta vahingoittavalla tavalla.

Puoluehallituksen on kuultava erotettavaa jäsentä ennen erottamispäätöksen tekemistä paitsi milloin erottamisperusteena on jäsenmaksun maksamatta jättäminen. Erottamispäätös tehdään ehdottomalla äänten enemmistöllä ja se tulee voimaan heti.

6§ JÄSENMAKSUT

Puoluevaltuuston syyskokous vahvistaa seuraavaa kalenterivuotta varten jokaiselta varsinaisen jäsenen henkilöjäseneltä ja kannattajajäseneltä kannettavan jäsenmaksun määrän. Puoluevaltuusto voi määrätä alemman jäsenmaksun varsinaisen jäsenen henkilöjäsenelle silloin kun samaan talouteen kuuluu useampi varsinaisen jäsenen henkilöjäsen. Puoluevaltuusto voi määrätä alemman jäsenmaksun tai vapauttaa jäsenmaksuvelvollisuudesta varsinaisen jäsenen henkilöjäsenen nuoren iän, opiskelun tai muun erityisen syyn perusteella.

Puolue perii jäsenmaksun suoraan varsinaisten jäsenten henkilöjäseniltä. Puolueen jäsenmaksun yhteydessä kerätään puolueen varsinaisen jäsenen henkilöjäseneltä myös varsinaisen jäsenen henkilöjäseniltään kantamat jäsenmaksut, jotka puolue tilittää varsinaiselle jäsenelle puoluehallituksen vahvistaman aikataulun mukaisesti.

Varsinaisen jäsenen edustus oikeus ja äänivalta määräytyy sen edellisenä vuonna jäsenmaksunsa maksaneiden henkilöjäsenten lukumäärän mukaan.

Jäsenmaksuvelvollisuutensa laiminlyöneillä varsinaisten jäsenten henkilöjäsenillä ei ole oikeutta puolueen antamiin jäsenetuihin.

Kunniapuheenjohtaja ja -jäsen eivät suorita jäsenmaksua. Mikäli kunniapuheenjohtaja tai -jäsen on puolueen varsinaisen jäsenen

henkilöjäsen, puolueen varsinaisen jäsenen ei tarvitse maksaa hänestä jäsenmaksua piirille.

7§ PÄÄTÖSVALTA

Ylintä päätösvaltaa käyttää puoluekokous.

Puoluevaltuustolla on puoluekokousten väliaikana päätösvalta kaikissa puolueen asioissa paitsi puolueen sääntöjen muutosta, puolueen purkamista sekä puoluevaltuuston jäsenten vaalia koskevissa asioissa sekä muissa asioissa, jotka näiden sääntöjen mukaan on määrätty puoluekokoukselle.

Edellä mainitusta poiketen Euroopan parlamentin vaaleja ja ehdokkaiden asettamista koskevasta puolueen sääntöjen muuttamisesta päätetään puoluevaltuustossa.

Puoluevaltuusto hyväksyy tarvittaessa yhdistyslain 30 §:n mukaisen äänestys- tai vaalijärjestyksen, jota kutsutaan jäsenäänestysäännöksi.

Toimeenpanovalta on puoluehallituksella.

III LUKU PUOLUEKOKOUS

8§

PUOLUEKOKOUKSEN AJANKOHTA

Varsinainen puoluekokous

Varsinainen puoluekokous on pidettävä joka toinen vuosi kesäkuun loppuun mennessä.

Ylimääräinen puoluekokous

Ylimääräinen puoluekokous pidetään, milloin puoluekokous itse tai puoluevaltuusto niin päättää tai milloin vähintään neljä (4) sääntöjen 4 §:n kohdissa 2 ja 3 mainittua puolueen varsinaista jäsentä taikka yksi kymmenesosa (1/10) koko jäsenmäärästä sitä kirjallisesti erityisesti ilmoitetun asian käsittelyä varten puoluehallitukselta pyytää. Piirijärjestön osalta päätös on tehtävä piirikokouksessa ja puolueen valtakunnallisen liiton osalta liittohallituksessa.

Ylimääräinen puoluekokous on pidettävä viimeistään kahden (2) kuukauden kuluessa siitä, kun kokousta on asianmukaisesti pyydetty.

9§

PUOLUEKOKOUKSEN KOOLLEKUTSUMINEN

Puoluekokousten tarkemman ajan ja paikan määrää puoluehallitus. Kokouskutsu on julkaistava vähintään yhdessä puolueen äänenkannattajassa ja lähetettävä postitse tai tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen vähintään yhtä (1) kuukautta ennen kokousta puolueen varsinaisille jäsenille. Kokouskutsu lähetetään jäsenen ilmoittamaan yhteystietoon.

Ylimääräinen kokous on kutsuttava koolle edellä mainituin tavoin vähintään kolme viikkoa ennen kokousta.

10§

PUOLUEKOKOUKSEN OSANOTTAJAT

Äänivalta

Puoluekokousedustajien paikkojen jako toimitetaan edellisenä vuonna puolueen jäsenmaksun maksaneiden varsinaisten jäsenten henkilöjäsenten määrän (henkilöjäsenmäärä) perusteella. Puoluekokousedustajan tulee olla puolueen jäsenen henkilöjäsen, jonka erääntynyt jäsenmaksu on maksettu.

Puoluekokoukseen on kullakin:

1) piirijärjestöllä oikeus lähettää yksi (1) äänivaltainen edustaja, joka valitaan piirikokouksessa, ja lisäksi yksi (1) äänivaltainen edustaja suoran ja jäsenyhdistystensä yhteenlasketun henkilöjäsenmäärän kutakin alkavaa 30-lukua kohti, kuitenkin niin ettei liittojen piirijärjestöjen henkilöjäsenmäärää lasketa mukaan edelliseen.

Piirijärjestö voi määrätä edustajien jakotavasta säätämällä asiasta omissa säännöissään.

Mikäli piirijärjestön säännöissä ei muuta määrätä, jako toimitetaan jakamalla kunkin yhdistyksen henkilöjäsenmäärä piirijärjestön kaikkien yhdistysten yhteenlasketulla henkilöjäsenmäärällä ja kertomalla saatu luku piirijärjestön puoluekokousedustajien lukumäärällä. Kullekin yhdistykselle tulee laskutoimituksen osoittama kokonaislukua vastaava edustajamäärä, kuitenkin vähintään yksi edustaja jokaista yhdistystä kohden. Jos kaikki edustajapaikat eivät tule näin jaetuiksi, loput paikat jaetaan yhdistysten kesken laskutoimituksen osoittamien lukujen desimaaliosien suuruuden mukaisessa järjestyksessä. Piirin jäsenyhdistykset valitsevat edustajat näin saamilleen edustajapaikoille puoluekokoukseen. Mikäli jäsenyhdistys ei ole valinnut saamilleen edustajapaikoille edustajia, piirijärjestö päättää edustajien valinnasta.

2) liitolla oikeus lähettää yksi (1) äänivaltainen edustaja ja lisäksi yksi (1) äänivaltainen edustaja suoran henkilöjäsenien määrän kutakin alkavaa 30-lukua kohti,

3) liiton piirijärjestöllä oikeus lähettää yksi (1) äänivaltainen edustaja ja lisäksi yksi (1) äänivaltainen edustaja suoran ja jäsenyhdistystensä yhteenlasketun henkilöjäsenmäärän kutakin alkavaa 30-lukua kohti.

Liiton piirijärjestö voi määrätä edustajien jakotavasta säätämällä asiasta omissa säännöissään.

Mikäli liiton piirijärjestön säännöissä ei muuta määrätä, jako toimitetaan jakamalla kunkin yhdistyksen henkilöjäsenmäärä liiton piirijärjestön kaikkien yhdistysten yhteenlasketulla henkilöjäsenmäärällä ja kertomalla saatu luku liiton piirijärjestön puoluekokousedustajien lukumäärällä. Kullekin yhdistykselle tulee laskutoimituksen osoittama kokonaisluku vastaava edustajamäärä, kuitenkin vähintään yksi edustaja jokaista yhdistystä kohden. Jos kaikki edustajapaikat eivät tule näin jaetuiksi, loput paikat jaetaan yhdistysten kesken laskutoimituksen osoittamien lukujen desimaaliosien suuruuden mukaisessa järjestyksessä. Liiton piirijärjestön jäsenyhdistykset valitsevat edustajat näin saamilleen edustajapaikoille puoluekokoukseen. Mikäli jäsenyhdistys ei ole valinnut saamilleen edustajapaikoille edustajia, liiton piirijärjestö päättää edustajien valinnasta.

Mikäli liitolla toimii vaalipiirin alueella vain paikallisjärjestöjä ja aluejärjestöjä, hoitaa puolueen piirijärjestö liiton piirijärjestön tehtävät tämän pykälän laskelmien tekemisen osalta.

4) alue- ja kunnallisjärjestöllä oikeus lähettää yksi (1) äänivaltainen edustaja.

Mikäli varsinainen jäsen, jonka henkilöjäsenistä osa tai kaikki on suorittanut jäsenmaksunsa, ei edellä mainitulla tai piirijärjestön säännöissä säädetyllä tavalla saisi yhtään puoluekokousedustajaa, saa yhdistys lähettää puoluekokoukseen kuitenkin edustajan, jolla on käytössään äänen viidesosa.

Puhe- ja läsnäolo-oikeus

Puheoikeus puoluekokouksessa on lisäksi puolueen kunniapuheenjohtajalla, kunniajäsenillä, puoluevaltuuston, puoluehallituksen ja eduskuntaryhmän jäsenillä, puolueen ministereillä, kokouksen Euroopan parlamentin ryhmän jäsenillä, puoluesihteerillä ja muilla puolueen toimihenkilöillä, puolueen valtakunnallisten liittojen liittohallitusten jäsenillä ja toimihenkilöillä sekä puolueen kunkin äänenkannattajan toimituksen edustajilla.

Puoluekokous voi myöntää puhe- tai läsnäolo-oikeuden muillekin sitä pyytävälle henkilölle.

Kokouksen osallistujan tai hänet lähettäneen tahon on maksettava puoluehallituksen kulloistakin kokousta varten erikseen vahvistama materiaalimaksu.

11 § PÄÄTÖKSENTEKO PUOLUEKOKOUKSESSA

Päätökset tehdään asiakysymyksissä ehdottomalla ääntenenemmistöllä, mikäli näissä säännöissä ei toisin määrätä. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni.

Päätökset tehdään vaaleissa ehdottomalla ääntenenemmistöllä. Mikäli ensimmäisellä äänestyskierroksella riittävä määrä ehdokkaista ei saa tarvittavaa ääntenenemmistöä, seuraavalle äänestyskierrokselle pääsee äänijärjestyksessä enintään kaksinkertainen määrä ehdokkaita valitsematta olevien määrään nähden. Vaalissa on äänestettävä niin montaa ehdokasta kuin on valittavia. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa. Vaalit on suoritettava suljetuin lipuin, milloin vähintään kymmenen (10) äänivaltaista osanottajaa sitä pyytää.

12 § ALOITEOIKEUS PUOLUEKOKOUKSELLE

Oikeus aloitteiden tekemiseen puoluekokoukselle on puolueen varsinaisilla jäsenillä ja eduskuntaryhmällä. Puolueen sääntöjen muuttamista koskevat aloitteet on jätettävä puoluehallitukselle viimeistään kymmenen (10) viikkoa ennen kokousta. Muut aloitteet on jätettävä puoluehallitukselle viimeistään kahdeksan (8) viikkoa ennen kokousta. Puoluehallitus lähettää tehdyt aloitteet vähintään neljätoista (14) päivää ennen kokousta lausunnollaan varustettuina puolueen varsinaisille jäsenille.

13 § PUOLUEKOKOUKSEN ASIAT

Varsinainen puoluekokous

Varsinaisessa puoluekokouksessa

- asetetaan kokouksessa käsiteltäviä asioita varten tarpeelliset toimikunnat,
- käsitellään puoluevaltuuston selonteko puolueen järjestötoiminnasta ja taloudenhoidosta kahdelta edelliseltä kalenterivuodelta sekä määritellään järjestötoiminnan suuntaviivat,
- valitaan puolueen puheenjohtaja ja kolme (3) varapuheenjohtajaa, joiden toimikausi alkaa heti ja kestää seuraavaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valintaan asti,

- valitaan puoluevaltuuston puheenjohtaja,
- valitaan puoluevaltuuston jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet,
- käsitellään aloitteet ja puoluehallituksen niistä antamat lausunnot,
- kuullaan kertomus eduskuntaryhmän tärkeimmistä kannanotoista ja toimenpiteistä edellisen varsinaisen puoluekokouksen jälkeiseltä ajalta sekä määritellään puolueen lähiajan poliittiset suuntaviivat,
- kuullaan kertomus kokoomuksen Euroopan parlamentin ryhmän tärkeimmistä kannanotoista ja toimenpiteistä edellisen varsinaisen puoluekokouksen jälkeiseltä ajalta, käsitellään puoluekokouksen julkilausumat ja kannanotot.

Ylimääräinen puoluekokous

Ylimääräisessä puoluekokouksessa käsitellään asiat, jotka kokouskutsussa on mainittu, sekä ne puoluehallituksen esittämät kysymykset, jotka kokous päättää ottaa käsiteltäväksi, mikäli asiaa ei tarvitse mainita kokouskutsussa.

IV LUKU PUOLUEVALTUUSTO

14§

PUOLUEVALTUUSTON JÄSENET

Puoluekokous valitsee puoluevaltuuston puheenjohtajan. Puoluevaltuustoon kuuluu hänen lisäksi kuusikymmentä (60) jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Puoluevaltuuston jäsenten valinnassa on kiinnitettävä huomiota tasapuoliseen ikä- ja sukupuolijakautumaan.

Jäsenet ja varajäsenet valitaan varsinaisessa puoluekokouksessa ja heidän toimikautensa alkaa heti ja kestää seuraavaan varsinaiseen puoluekokoukseen asti. Varajäsenet toimivat varsinaisen jäsenen sijalla varsinaisen jäsenen ollessa tilapäisesti estyneenä. Varajäsenet muuttuvat varsinaisiksi jäseniksi varsinaisen jäsenen pysyvän esteen tai piirijärjestön jäsenyhdistyksen jäsenyyden tai piirijärjestön suoran henkilöjäsenyyden loppumisen takia. Puoluevaltuuston jäsenten ja varajäsenten paikat määräytyvät puolueen piirijärjestöjen kesken piirijärjestöjen suoran ja yhdistystensä yhteenlasketun henkilöjäsenten määrän mukaisessa suhteessa. Valinnassa noudatetaan soveltuvin osin vaalilain mukaista suhteellista laskutapaa, kuitenkin niin, että jokainen piirijärjestö saa vähintään yhden jäsenen puoluevaltuustoon.

Piirijärjestön edustusoikeutta laskettaessa käytetään laskuperusteena edellisenä vuonna puolueen jäsenmaksun maksaneiden varsinaisten jäsenten henkilöjäsenten määrää. Puoluevaltuuston puheenjohtajaksi voidaan sama henkilö valita enintään kolmeksi (3) peräkkäiseksi valtuustokaudeksi. Puoluevaltuuston varsinaiseksi jäseneksi voidaan sama henkilö valita enintään kolmeksi peräkkäiseksi valtuustokaudeksi.

15§

PUOLUEVALTUUSTON KOKOUKSET

Puoluevaltuuston on pidettävä joka vuosi kolme varsinaista kokousta, vaalikokous helmikuun, kevätkokous kesäkuun ja syyskokous marraskuun loppuun mennessä.

Ylimääräinen kokous on pidettävä, milloin puoluevaltuusto itse tai puoluehallitus niin päättää tai milloin vähintään kymmenen (10) puoluevaltuuston jäsentä sitä kirjallisesti erityisesti ilmoitetun asian käsittelyä varten puoluehallitukselta pyytää.

Puoluevaltuuston kokoukseen voidaan osallistua myös tietoliikenneyhteyttä käyttäen. Tästä annetaan tarkemmat määräykset puoluevaltuuston ensimmäisessä puoluekokouksen jälkeen pidettävässä varsinaisessa kokouksessa hyväksyttävässä vaali- ja äänestysjärjestyksessä.

16§

PUOLUEVALTUUSTON KOOLLEKUTSUMINEN

Kokouskutsu on puoluehallituksen toimesta lähetettävä postitse tai tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen puoluevaltuuston jäsenille vähintään kaksi (2) viikkoa ennen kokousta. Kokouskutsu lähetetään jäsenen ilmoittamaan yhteystietoon.

Kiireellisiä poliittisia kysymyksiä käsittelemään ja niistä päättämään puoluevaltuusto voidaan kutsua koolle edellä mainitulla tavalla kaksi (2) päivää ennen kokousta.

17§

PUOLUEVALTUUSTON KOKOUKSEN OSANOTTAJAT

Päätösvaltaisuus

Puoluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä on läsnä puheenjohtaja tai joku varapuheenjohtajista mukaan luettuna.

Puhe- ja läsnäolo-oikeus

Puoluehallituksen jäsenillä, eduskuntaryhmän jäsenillä, puolueen ministereillä, kokoomuksen Euroopan parlamentin ryhmän

jäsenillä ja puolueen toimihenkilöillä sekä puolueen kunniapuheenjohtajalla on puoluevaltuuston kokouksissa puheoikeus. Puhe- tai läsnäolo-oikeuden puoluevaltuusto voi myöntää muillekin henkilöille.

18§ PÄÄTÖKSENTEKO PUOLUEVALTUUSTON KOKOUKSESSA

Päätökset tehdään ehdottomalla äänten enemmistöllä, mikäli näissä säännöissä ei ole toisin määrätty. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni, paitsi vaaleissa arpa. Vaadittaessa vaalit on suoritettava suljetuin lipuin.

19§ ALOITEOIKEUS PUOLUEVALTUUSTOLLE

Oikeus aloitteiden tekemiseen puoluevaltuuston kokoukselle on puoluevaltuuston jäsenillä ja puolueen varsinaisilla jäsenillä. Aloitteet on toimitettava puoluehallitukselle vähintään kolme (3) viikkoa ennen puoluevaltuuston kokousta.

20 § PUOLUEVALTUUSTON KOKOUSTEN ASIAT

Puoluevaltuusto valitsee ensimmäisessä varsinaisen puoluekokouksen jälkeisessä kokouksessaan puoluesihteerin, jonka toimikausi kestää seuraavaan puoluesihteerin valintaan saakka sekä keskuudestaan kaksi varapuheenjohtajaa.

Vaalikokouksen asiat

Vaalikokouksessa

- valitaan puoluehallituksen jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet
- käsitellään aloitteet,
- käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat
- voidaan käsitellä kokouksen julkilausuma,

Kokouksessa valittavien puoluehallituksen jäsenten ja varajäsenten toimikausi alkaa heti ja kestää seuraavaan puoluehallituksen jäsenten ja varajäsenten valintaan asti.

Kevätkokouksen asiat

Kevätkokouksessa

- käsitellään tilinpäätös ja tilintarkastajain lausunto sekä vahvistetaan tilinpäätös,
- päätetään vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle sekä muille vastuuvollisille,
- käsitellään puoluehallituksen toimintakertomus,
- käsitellään aloitteet,
- käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat
- voidaan käsitellä kokouksen julkilausuma,

Syyskokouksen asiat

Syyskokouksessa

- käsitellään seuraavan vuoden toimintasuunnitelma,
- päätetään puoluevaltuuston jäsenten kokouspalkkioiden ja matkakorvausten suuruudesta,
- määrätään puolueen varsinaisten ja kannattavien jäsenten jäsenmaksujen suuruus seuraavaksi kalenterivuodeksi sekä käsitellään seuraavan vuoden raamitalousarvio,
- valitaan kaksi (2) tilintarkastajaa, joista toisen tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT) tai KHT-yhteisö, sekä näille varatilintarkastajat,
- käsitellään aloitteet,
- käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat
- voidaan käsitellä kokouksen julkilausuma.

V LUKU PUOLUEHALLITUS

21§ PUOLUEHALLITUKSEN JÄSENET

Puoluehallitukseen kuuluu puheenjohtajana puolueen puheenjohtaja, varapuheenjohtajina puolueen varapuheenjohtajat sekä niin monta puoluevaltuuston vaalikokouksessa valittua muuta jäsentä kuin puolueella on piirijärjestöjä ja valtakunnallisia liittoja, kuitenkin vähintään 5 ja enintään 19 jäsentä, ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä.

Puoluehallituksen jäseniä valittaessa tulee puoluehallituksen enemmistön olla muita kuin kokoomuksen eduskuntaryhmän jäseniä.

Puheenjohtajan estyneenä ollessa määrää puoluehallitus, kuka varapuheenjohtajista toimii hänen sijaisenaan. Puoluehallituksen jäsenen ollessa estyneenä toimii henkilökohtainen varajäsen hänen sijaisenaan.

Puoluehallitus asettaa neuvottelukuntia ja toimikuntia määrääjäksi tai erityistä tehtävää varten.

22§

PUOLUEHALLITUKSEN KOKOUKSET

Puoluehallitus on kutsuttava koolle, milloin puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi tai vähintään puolet puoluehallituksen jäsenistä sitä vaatii. Puoluehallituksen kokous voidaan pitää myös tietoliikenneyhteyttä käyttäen. Tästä annetaan tarkemmat määräykset puoluehallituksen johtosäännössä, joka hyväksytään puoluehallituksen toimikauden ensimmäisessä varsinaisessa kokouksessa.

23 §

PUOLUEHALLITUKSEN KOOLLEKUTSUMINEN

Kokouskutsu on lähetettävä puoluehallituksen jäsenille postitse tai tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen vähintään yhtä (1) viikkoa ennen kokousta. Kokouskutsu lähetetään jäsenen ilmoittamaan yhteystietoon. Kiireellisiä poliittisia kysymyksiä käsittelemään voidaan puoluehallitus kutsua koolle ilman määräaika.

24 §

PUOLUEHALLITUKSEN KOKOUKSEN PÄÄTÖSVALTAISUUS

Puoluehallitus on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä on saapuvilla puheenjohtaja tai joku varapuheenjohtajista mukaan luettuna.

25 §

PUHE- JA LÄSNÄOLO-OIKEUS PUOLUEHALLITUKSEN KOKOUKSESSA

Puoluehallitus voi myöntää puhe- tai läsnäolo-oikeuden sitä pyytävälle henkilölle.

26 §

PÄÄTÖKSENTEKO PUOLUEHALLITUKSEN KOKOUKSESSA

Päätökset tehdään ehdottomalla äänenenemmistöllä. Äänen mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni, paitsi vaaleissa arpa.

27 §

PUOLUEHALLITUKSEN TEHTÄVÄT

Puoluehallituksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä nämä säännöt muuten edellyttävät:

- 1) johtaa puolueen toimintaa puoluekokousten ja puoluevaltuuston päätösten mukaisesti sekä tehdä aloitteita puolueen toiminnan kehittämiseksi,
- 2) ohjata jäsenyhdistysten toimintaa sekä valvoa sääntöjen sekä puoluekokousten ja puoluevaltuuston päätösten noudattamista,
- 3) valmistella puoluekokousten ja puoluevaltuuston käsiteltäväksi tulevat asiat ja kutsua kokoukset koolle,
- 4) valmistella ja ohjata valtiollista, kunnallista ja muuta vaalitoimintaa,
- 5) päättää varojen hankinnasta ja vastata omaisuuden hoidosta,
- 6) vahvistaa puoluehallitukselle alistettavat jäsenyhdistysten säännöt ja sääntöjen muutokset sekä hyväksyä uudet jäsenet,
- 7) valita työvaliokunta,
- 8) päättää julkaisun hyväksymisestä puolueen äänenkannattajaksi samoin kuin mainitun oikeuden peruuttamisesta,
- 9) vahvistaa keskustoimiston johtosääntö,
- 10) pitää jäsenluetteloa,
- 11) päättää puolueen omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja kiinnittämisestä.

28§

PUOLUEHALLITUKSEN TYÖVALIOKUNTA

Työvaliokuntaan kuuluu puolueen puheenjohtaja puheenjohtajana, puolueen varapuheenjohtajat varapuheenjohtajina, kaksi (2) muuta puoluehallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä. Työvaliokunta valitaan ensimmäisessä puoluehallituksen kokouksessa ja sen toimikausi kestää puoluehallituksen toimikauden loppuun saakka.

Työvaliokunta on päätösvaltainen, kun vähintään neljä (4) sen jäsentä on saapuvilla, puheenjohtaja tai joku varapuheenjohtajista mukaan luettuna.

Työvaliokunta valmistelee puoluehallitukselle tehtävät ehdotukset, valvoo puoluehallituksen puolesta sen päätösten toimeenpanoa sekä hoitaa puoluehallituksen sille antamia tehtäviä ja juoksevia asioita.

VI LUKU

EDUSKUNTARYHMÄ JA HALLITUSVASTUU

29§ EDUSKUNTARYHMÄ

Puolueen nimeä käyttämään oikeutetun eduskuntaryhmän muodostavat ne puolueen paikallisyhdistysten jäseninä olevat kansanedustajat, jotka ovat yhtyneet kannattamaan puolueen ohjelmaa ja jotka ryhmä jäsenikseen hyväksyy.

Eduskuntaryhmä esittää kertomuksen kuluneelta toimikaudelta varsinaiselle puoluekokoukselle ja puoluevaltuuston kevätkokoukselle.

30 §

HALLITUSVASTUUSTA PÄÄTTÄMINEN

Puolueen osallistumisesta hallitusvastuuseen päätetään puoluevaltuuston ja eduskuntaryhmän yhteisessä kokouksessa.

VII LUKU KANSANEDUSTAJAIN VAALIT

31§ VAALILIITOT

Piirikokous päättää vaaliliitoista kuultuaan ensin puoluehallitusta. Jos samassa vaalipiirissä on useampia puolueen piirijärjestöjä, tulee niiden yhdessä ratkaista kysymys vaaliliiton solmimisesta. Jos piirijärjestöt eivät voi sopia asiasta, puoluehallitus ratkaisee asian.

32 § JÄSENÄÄNESTYS

Ehdokkaiden asettamista varten toimitetaan salainen ja yhtäläiseen äänioikeuteen perustuva jäsenäänestys, johon ovat oikeutetut ottamaan osaa vaalipiirissä asuvat puolueen varsinaisten jäsenten henkilöjäsenet.

Jäsenäänestys ei kuitenkaan ole pakollinen, jos siihen on nimetty enintään niin monta henkilöä kuin puolueella on oikeus asettaa ehdokkaita vaalipiirissä.

33 §

HENKILÖIDEN NIMEÄMINEN JÄSENÄÄNESTYKSEEN

Oikeus nimetä henkilöitä jäsenäänestykseen on vaalipiirissä toimivalla puolueen paikallis- tai teemayhdistyksellä. Päätöksen nimeämisestä tekee yhdistyksen kokous tai sen valtuuttamana yhdistyksen hallitus.

Jäsenäänestykseen on myös otettava henkilö, jonka vähintään 10 vaalipiirin alueella toimivaan samaan yhdistykseen kuuluvaa jäsentä on siihen kirjallisesti nimennyt. Henkilön voi nimetä myös vähintään 20 henkilöjäsentä, jotka saavat kuulua vaalipiirin alueella toimiviin eri yhdistyksiin. Yhdistyksen henkilöjäsen voi yhtyä vain yhteen tässä momentissa tarkoitettuun esitykseen.

Jäsenäänestykseen ei saa nimetä henkilöä, joka ei ole antanut siihen kirjallista suostumustaan.

Jäsenäänestykseen ei tule ottaa henkilöä, jonka toiminnan voidaan katsoa olevan puolueen periaatteiden vastaista tai muutoin vahingoittavan puoluetta.

34 §

PÄÄTÖS EHDOKKAIDEN LUKUMÄÄRÄSTÄ JA ASETTAMISESTA

Ehdokkaiden lukumäärästä ja asettamisesta päättää piirijärjestö. Päätöksen tekee piirikokous tai piirivaltuusto tai jommankumman valtuuttamana piirihallitus.

Ehdokkaiksi on asetettava jäsenäänestyksessä eniten ääniä saaneet henkilöt. Jollei jäsenäänestystä 32 §:n 2 momentissa mainitusta syystä ole toimitettu, ehdokkaiksi on asetettava jäsenäänestykseen nimetyt henkilöt tai osa heistä.

Puolueen kansanedustajaehdokkaiksi ei tule asettaa henkilöä, jonka toiminnan voidaan katsoa olevan puolueen periaatteiden vastaista tai muutoin vahingoittavan puoluetta.

35 § MUUTOSOIKEUS

Jäsenäänestyksen tuloksesta saadaan puoluehallituksen suostumuksella poiketa enintään yhdellä neljäsosalla niiden henkilöiden määräästä, jotka puolue asettaa ehdokkaikseen (muutosoikeus). Tällöinkin on vähintään puolet puolueen ehdokkaista asetettava jäsenäänestyksessä eniten ääniä saaneista henkilöistä.

Muutosoikeutta käytettäessä jäsenäänestyksen tulokseen ei lueta henkilöä, jota vaalikelpoisuuden puuttumisen, kieltäytymisen tai muun sellaisen syyn vuoksi ei voida asettaa ehdokkaaksi.

36§

JÄSENÄÄNESTYKSESTÄ SOPIMINEN PIIRIJÄRJESTÖJEN KESKEN

Jos useampia piirijärjestöjä on samassa vaalipiirissä, on niiden sovittava, miten jäsenäänestys tai jäsenäänestykset vaalipiirissä toimitetaan ja puolueen ehdokkaat asetetaan. Jos piirijärjestöt eivät voi sopia asiasta, puoluehallitus ratkaisee asian.

37 §

JÄSENÄÄNESTYKSEN TOIMITTAMINEN

Jäsenäänestyksen toimittamista valvoo ja johtaa piirihallitus tai sen asettama vähintään viisi (5) jäsentä käsittävä piirin vaalitoimikunta.

Jäsenäänestyksessä jokaisen äänioikeutetun tulee äänestää kolmea (3) jäsenäänestykseen otettua henkilöä.

38 §

MUUT MÄÄRÄYKSET JÄSENÄÄNESTYKSESTÄ

Valitukset jäsenäänestystä ja vaalien ehdokasasettelua vastaan ratkaisee puoluehallitus kuultuaan piirihallitusta.

Muutoin noudatetaan puolueen kansanedustajaehdokkaista asettaessa puoluevaltuuston vahvistaman jäsenäänestyssäännön määräyksiä.

VIII LUKU

TASAVALLAN PRESIDENTIN VAALI

39 §

PUOLUEEN PRESIDENTTIEHDOKKAAN ASETTAMINEN

Puoluekokous valitsee puolueen ehdokkaan.

Ennen valintaa voidaan järjestää puolueen varsinaisten jäsenten henkilöjäsenille äänestys, jonka tulos ei sido puoluekokousta.

Äänestyksen ehdokasasettelun ja suorittamisen aikataulusta ja muista yksityiskohdista päättää puoluehallitus.

IX LUKU

EUROOPAN PARLAMENTIN VAALIT

40 §

PUOLUEEN EHDOKKAIDEN ASETTAMINEN

Oikeus tehdä ehdotuksia ehdokkaiksi on varsinaisella jäsenellä, piirihallituksella tai vähintään 50 puolueen varsinaisten jäsenten henkilöjäsenellä.

Ehdotukset toimitetaan puoluehallitukselle, joka tekee puoluevaltuustolle ehdotuksen ehdokkaiksi valittavista henkilöistä. Lopullisen päätöksen ehdokkaista tekee puoluevaltuusto.

Ehdokasasettelussa tulee ottaa huomioon monipuolinen alue-, sukupuoli-, ikä- ja ammattijakauma.

Ehdokkaaksi ei tule asettaa sellaista henkilöä, jonka toiminnan voidaan katsoa olevan puolueen periaatteiden vastaista tai muutoin vahingoittavan puoluetta.

41 §

PARLAMENTTIRYHMÄ JA EUROOPPAVALTUUSKUNTA

Puolueen ja Euroopan parlamentin jäseniksi valittujen edustajien yhteistyöelimenä toimii Kokoomuksen Eurooppavaltuuskunta.

Eurooppavaltuuskunnan jäsenenä toimivat valitut Euroopan parlamentin edustajat, kaksi puoluehallituksen ja yksi eduskuntaryhmän nimeämä edustaja. Valtuuskunnan puheenjohtajana toimii puolueen puheenjohtaja. Valtuuskunnassa käsitellään periaatteellisesti tärkeät puolueen ja kokoomuksen Euroopan parlamentin ryhmän yhteistoimintaan liittyvät kysymykset.

Kokoomuksen Euroopan parlamentin ryhmä antaa puolivuotisraportin toiminnastaan puoluevaltuustolle puoluevaltuuston kevät- ja syyskokousten yhteydessä.

X LUKU TALOUS

42 § TOIMINTA- JA TILIVUOSI

Puolueen toiminta- ja tilivuosi on kalenterivuosi.

43 § TILINTARKASTUS

Puoluehallituksen on jätettävä tilit tilintarkastajille viimeistään kolme (3) viikkoa ennen puoluevaltuuston kevätkokousta ja ne on palautettava puoluehallitukselle viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen puoluevaltuuston kevätkokousta.

XI LUKU PUOLUEEN LUOTTAMUS- JA TOIMIHENKILÖT 44 § LUOTTAMUSHENKILÖT

Puolueen luottamustehtäviin ja vakinaisiksi toimihenkilöiksi voidaan valita vain puolueen varsinaisen jäsenen henkilöjäseniä.

Puolueen puheenjohtajan tulee valvoa, että puolueen toimintaa johdetaan sääntöjä noudattaen ja puolueohjelman hengessä sekä puolueen johdon päätösten mukaisesti.

45 § PUOLUESIHTTEERI JA MUUT TOIMIHENKILÖT

Puoluesihteerin valitsee puoluevaltuusto. Hän on puolueen ensimmäinen toimihenkilö ja keskustuimiston päällikkö. Hänen tehtävänä on ohjata puoluehallituksen vahvistaman johtosäännön mukaisesti puolueen toimintaa.

Muut toimihenkilöt valitsee puoluehallitus. He hoitavat tehtäviään puoluehallituksen vahvistaman johtosäännön mukaisesti.

XII LUKU ERINÄISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ 46 § NIMENKIRJOITTAJAT

Puolueen nimen kirjoittavat puolueen puheenjohtaja sekä puoluehallituksen määräämät henkilöt, kukin yksin.

47 § PUOLUEEN ÄÄNENKANNATTAJAT

Puolueen äänenkannattajaksi puoluehallitus voi hyväksyä sellaisen sanoma- tai aikakauslehden, joka yhtyy kannattamaan puolueen ohjelmaa.

48 § SÄÄNTÖJEN MUUTTAMINEN JA PUOLUEEN PURKAMINEN

Kysymys näiden sääntöjen muuttamisesta tai puolueen purkamisesta voidaan ottaa esille puoluekokouksessa, jos se on kokouskutsussa mainittu, ja päätöksen tekemiseksi vaaditaan vähintään kahden kolmasosan (2/3) enemmistö annetuista äänistä.

Euroopan parlamentin vaaleja ja ehdokkaiden asettamista koskevasta puolueen sääntöjen muuttamisesta päätetään puoluevaltuustossa. Päätös tehdään ehdottomalla ääntenenemmistöllä.

Purkamispäätös on voimaan tullakseen vahvistettava toisessa aikaisintaan yhden (1) kuukauden kuluttua pidettävässä sitä varten ilmoitetussa puoluekokouksessa vähintään kahden kolmasosan (2/3) enemmistöllä annetuista äänistä.

Puolueen purkautuessa on sen jäljelle jääneet varat luovutettava Kansallisen Kokoomuspuolueen Säätiölle.